

ROZPOZNANIE GEOLOGICZE PODŁOŻA
w Mikoszewie
na ulicy Brzegowej
i w Stegnie
na ulicy Krótkiej

Obiekt: Przebudowa ulic

Lokalizacja: Mikoszewo, Stegna; pow. Nowy Dwór Gdański

Autor opracowania: Geolog Janusz Czarnecki

dr inż. Janusz Czarnecki
G E O L O G
upr. VII 1250

Branża: Geologia

Data: Listopad 2018

Egz. nr 1

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

Część tekstowa.

1. Wstęp.
2. Zakres opracowania.
3. Budowa geologiczna podłoża.
4. Właściwości hydrogeologiczne terenu.
5. Parametry geotechniczne podłoża.
6. Obliczenie nośności gruntu.
7. Wnioski i zalecenia.

Część rysunkowa.

- Rys. 1. Mapa dokumentacyjna.
- Rys. 2. Objaśnienia do profili wierceń i przekrojów.
- Rys. 3. Profile wierceń i sondowań.
- Rys. 4. Tabela parametrów geotechnicznych.

1. Wstęp.

Niniejsze opracowanie dotyczy wyników rozpoznania budowy geologicznej podłoża pod projektowaną przebudowę ulic w miejscowościach Mikoszewo na ulicy Brzegowej (dz. ew. nr 19) i Stegna na ulicy Krótkiej (dz. ew. nr 722) w powiecie Nowy Dwór Gdański. Opracowanie zawiera opis makroskopowy litologiczno-stratygraficzny skał podłoża oraz wyniki badań geotechnicznych podstawowych parametrów fizycznych gruntów na podstawie normy PN-81/03020. Dokumentację poniższą wykonano na podstawie prac nie będących robotami geologicznymi w świetle art. 6 ust. 3 Ustawy z dnia 25 maja 2017 r. - Prawo geologiczne i górnicze Dz. U. 2017 r. poz. 1215 i niniejsze opracowanie nie podlega rygorom w/w ustawy. Dokumentacja odpowiada wymaganiom Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych - Dz. U. 2012 nr 0 poz. 463.

2. Zakres opracowania.

W ramach prac do poniższego sprawozdania przeprowadzono szereg niezbędnych prac terenowych i kameralnych. Z uwagi na zadania, jakie stawiał Projektant skupiono się przede wszystkim na scharakteryzowaniu właściwości litologicznych i mechanicznych gruntów występujących w miejscach posadowień studzienek zbiorczych, tj. do głębokości 3 m poniżej poziomu terenu. W czasie wykonywania prac terenowych w dniu 7 listopada 2018 roku przeprowadzono 3 wiercenia geologiczne oraz wykonana 2 polowe badania wodochłonności. Badania terenowe oraz laboratoryjne przeprowadzono pod nadzorem dr inż. mgr Janusza Czarneckiego.

3. Budowa geologiczna podłoża.

Obszar badań położony pomiędzy Mikoszewem i Stegną znajduje się w zachodniej części Żuław Wielkich pomiędzy Przekopem Wisły, Wisłą Królewiecką i Zatoką Gdańską. Teren ten jest granicą płaskiego tarasu akumulacyjnego Wisły pochodzenia aluwialnego znajdującego się na depresji i południowego podnóża wydm Mierzei Wiślanej (wysokości ok. 2 m) wraz z tarasem szottowym. Warunki gruntowe na terenie badań zaliczono do warunków prostych, a obiekt do I-szej kategorii geotechnicznej.

Teren ten charakteryzuje się prostą budową geologiczną. Podłoże tworzą denne i plażowe utwory litoralne powstałe w czasie transgresji morskiej okresu atlantyckiego (littoryna) po zlodowaceniu bałtyckim. Osady te wykształcone są z aluwialnych piasków drobnoziarnistych, nadkład stanowią eoliczne piaski wydymowe, a powierzchnię terenu zaściełają ubogie gleby piaszczyste oraz reszkowe piaski humusowe wraz z antropogenicznymi nasypami piaszczystymi i gruzowymi (nawierzchnie drogowe).

Wszystkie grunty występujące na badanym terenie wieku holocenńskiego. Na powierzchni terenu znajdują się nasypy antropogeniczne złożone z piasków podłoża z domieszką tłuczni, żużli i cegieł. Nasypy mają miąższość 1,2 m i są luźne, jedynie powierzchniowo zagęszczone ruchem kołowym.

Pod nasypami zalega jednolita partia piasków drobnoziarnistych, stanowiących strefę zmywu szotowego z mierzei, przeważnie białych i żółtobiałych (beżowych), co wynika z ich dennej sedimentacji. Niekiedy w strefie przypowierzchniowej piaski są żółte (wydmowe?), albo rdzawe i brunatne (prawdopodobnie humusowe z niecek deflacyjnych). Piaski te są bardzo równoziarniste, o ziarnach dobrze obtoczonych składających się wyłącznie z kwarcu, co świadczy o ich pierwotnie eolicznej depozycji. Wszystkie piaski są w tropie luźne a w części spągowej średnio zagęszczone, gdyż zaznacza się wyraźnie wpływ falowania wody na obszarze szottu. Ze względu na jednolitą granulację piaski są podatne na upłynnienie i posiadają właściwości kurzawek.

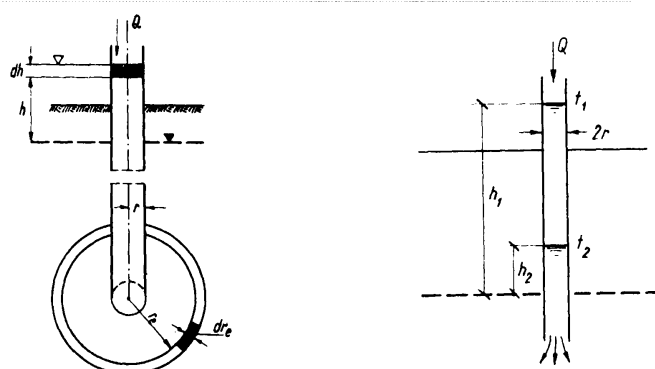
4. Właściwości hydrogeologiczne terenu.

W czasie prac polowych natrafiono na wody podziemne na głębokościach około 2,6 m ppt, prawie dokładnie na rzędnej +0,0 m npm, co jest najprawdopodobniej wynikiem bardzo suchego roku, a więc i niskiego stanu wód podziemnych. Zwierciadło wód podziemnych zalega na całym terenie w piaskach, a warunkowany jest jedynie poziomem wody w sieci odwadniającej Żuławy i również stanem opadów, tak więc można spodziewać się, iż w normalnym roku poziom wód gruntowych się podniesie (litologia piasków sugeruje zaleganie średniego zwierciadła wód gruntowych na głębokości ok. 2,0 ÷ 2,2 m ppt).

Parametry hydrogeologiczne dla warstw powierzchniowych wyznaczono w oparciu o polowe badanie wodochłonności na podstawie teorii H. Maaga i J. Kozeny'ego tzn. metodą zalewania otworu przez dno. Przyjęto następujące założenia:

- rozływ w gruncie odbywa się we wszystkie strony izotropowo,
- powierzchnie czoła fali rozływu są sferyczne
- grunt w podłożu ma wilgotność naturalną,
- spadki ciśnienia są potencjalne (ciśnienie tylko słupa wody).

Metodę pomiaru przedstawiono na poniższym rysunku:

gdzie: r – promień otworu; $r = \sqrt{\frac{F}{\pi}}$; F – pole powierzchni dna otworu;

r_e - promień sfery czoła fali rozplywu;

h - głębokość wody w podłożu;

h_1, h_2 - odpowiednio początkowa i końcowa wysokość wody w otworze;

t_1, t_2 - odpowiednio czas w jakim woda w otworze miała wysokości h_1 i h_2 ;

Q - dopływ (wartość nieliczbowa);

Ze wzoru na rozplyw czoła fali wynika: $v = \frac{Q}{4r_e^2\pi} = kJ$; oraz: $J = -\frac{dh}{dr_e}$

$$\text{stąd po scałkowaniu: } k = \frac{r\Delta h}{4h_{sr}\Delta t}$$

gdzie: Δh – różnica wysokości w otworze na początku i końcu badania w m,

Δt – czas, w którym nastąpiła zmiana wysokości z h_1 na h_2 w s,

h_{sr} – wysokość średnia $h_{sr} = \frac{h_1 + h_2}{2}$

Obliczenia współczynnika filtracji przedstawiono w poniższej tabeli:

Próba	Promień otworu	Pierwotna wysokość zw. wody	Końcowa wysokość zw. wody	Wysokość średnia	Różnica wysokości	Czas pomiaru	Współczynnik filtracji	Współczynnik filtracji
	r	h_1	h_2	h_{sr}	dH	dt	k	k
	m	m	m	m	m	s	m/s	m/dobę
Mikoszewo 1	0,05	0,33	0,31	0,32	0,02	120	$6,5 \cdot 10^{-6}$	0,5625
		0,31	0,29	0,3	0,02	240	$3,5 \cdot 10^{-6}$	0,3
		0,29	0,27	0,28	0,02	240	$3,7 \cdot 10^{-6}$	0,32143
		0,27	0,25	0,26	0,02	240	$4E \cdot 10^{-6}$	0,34615
		0,25	0,23	0,24	0,02	240	$4,3 \cdot 10^{-5}$	0,375
		0,23	0,16	0,195	0,07	300	$1,5 \cdot 10^{-5}$	1,29231
					Średnia		$2,71 \cdot 10^{-5}$	0,43125

Wartości średniego współczynnika filtracji mieszczą się w przedziale jak dla piasków drobnoziarnistych.

Miąższość T warstwy wodonośnej wynosi nie mniej niż 2 m.

Przewodność warstwy $m = T \cdot k$.

Wodochłonność warstwy wodonośnej $Q = m \cdot I \cdot L$

gdzie: L - szerokość rozplywu, przyjęto szerokość jednostkową $L = 1$ m

I - średni spadek terenu; $I = 15\%$ (od wydm na południe)

Obliczenia wodochłonności warstwy przedstawiono w tabeli poniżej:

Współczynnik filtracji	Współczynnik filtracji	Przewodność warstwy	Spadek terenu	Długość poletka	Wodochłonność	Wodochłonność
k	k	m	J	L	Q	Q
m/s	m/dobę	m^2/s	1	m	m^3/s	$m^3/dobę$
$2,71 \cdot 10^{-5}$	0,43125	$1 \cdot 10^{-5}$	0,15	1	$1,5 \cdot 10^{-6}$	0,129375

dla warstw powierzchniowych **$Q_1 = 0,0000015 \text{ m}^3/s = 0,129 \text{ m}^3/dobę$**

Wodochłonność warstw macierzystych przy zachowaniu warunków stałej filtracji może być nieznacznie mniejsza niż warstw powierzchniowych na skutek tego, iż nienaruszone warstwy piasków są bardziej zagęszczone.

5. Parametry geotechniczne podłoża.

Oznaczenia parametrów geotechnicznych dokonano według metody C opisanej w Polskiej Normie PN-81/03020. Ze względu na znaczne podobieństwo utworów występujących na terenie badań podzielono je w zależności od litologii na 5 uśrednionych warstw geotechnicznych. Dla poszczególnych warstw wyznaczono następujące parametry geotechniczne w oparciu o normę:

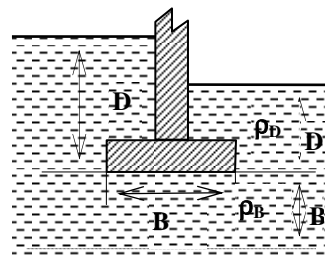
warstwa 1	piaski drobnoziarniste średnio zagęszczone	warstwa 2	piaski drobnoziarniste średnio zagęszczone
	stopień zagęszczenia $I_{D1} = 0,45$		$I_{D2} = 0,4$
	kąt tarcia wewnętrznego $\phi_{u1} = 30,3^\circ$		$\phi_{u2} = 30,1^\circ$
	gęstość objętościowa $\rho_1 = 1,75 \text{ t/m}^3$		$\rho_2 = 1,75 \text{ t/m}^3$
	moduł ścisłości $M_{01} = 57 \text{ MPa}$		$M_{02} = 54 \text{ MPa}$
warstwa 3	piaski drobnoziarniste i nasypy słabo zagęszczone	warstwa 4	piaski drobnoziarniste i nasypy luźne
	$I_{D3} = 0,33$		$I_{D3} = 0,25$
	$\phi_{u3} = 29,8^\circ$		$\phi_{u3} = 29,2^\circ$
	$\rho_3 = 1,75 \text{ t/m}^3$		$\rho_3 = 1,75 \text{ t/m}^3$
	$M_{03} = 49 \text{ MPa}$		$M_{03} = 39 \text{ MPa}$
warstwa 5	piaski drobnoziarniste i nasypy luźne		
	$I_{D5} = 0,15$		
	$\phi_{u5} = 28,7^\circ$		
	$\rho_5 = 1,65 \text{ t/m}^3$		
	$M_{05} = 24 \text{ MPa}$		

Parametry geotechniczne przyjęto jako średnie wartości i nie wykonywano dla nich obliczeń współczynnika materiałowego (zbyt mała ilość badań). Przyjęto z normy zalecany współczynnik materiałowy $\gamma = 0,9$.

6. Obliczenie nośności gruntu.

Dla określonych i aproksymowanych z badań polowych parametrów geotechnicznych obliczono maksymalną i minimalną nośność fundamentów obciążonych równomiernie osiowo wg wzoru (z 1-2) z normy PN-81/03020.

Schemat fundamentu z ukazaniem charakterystycznych wielkości użytych we wzorach pokazano na rysunku obok:

Obliczeń dokonano wg. wzoru:

$$q_{fNB} = [(1+0,3 \cdot B/L) \cdot N_C \cdot c_u \cdot i_C + (1+1,5 \cdot B/L) \cdot N_D \cdot \rho_D \cdot g \cdot D_{\min} \cdot i_D + (1-0,25 \cdot B/L) \cdot N_B \cdot \rho_B \cdot g \cdot B \cdot i_B]$$

gdzie : q_{fNB} - jednostkowa nośność fundamentu

B - szerokość fundamentu,

L - długość fundamentu,

$D_{\min}$ - zagiębnie fundamentu poniżej terenu,

c_u - spójność obliczeniowa gruntu pod fundamentem,

ρ_D, ρ_B - gęstości obliczeniowe gruntu obok i pod fundamentem,

N_C, N_D, N_B - współczynniki obliczeniowe z normy lub ze wzorów zależne od kąta tarcia wewnętrznego,
 i_C, i_D, i_B - współczynniki obliczeniowe z normy zależne od mimośrodowości obciążenia, przy braku mimośrodu $i_C = i_D = i_E = 1$,

gdzie: $N_D = e^{\pi \operatorname{tg} \phi} * \operatorname{tg}^2(\pi/4 + \phi/2)$;

$$N_C = (N_D - 1) * \operatorname{ctg} \phi$$

$$N_B = 0,75 * (N_D - 1) * \operatorname{tg} \phi$$

gdzie: ϕ - kąt tarcia wewnętrznego

g - przyspieszenie ziemskie; $g = 9,81 \text{ m/s}^2$

stąd wzór ostateczny:

$$q_{fNB} = [(1+0,3*B/L) * N_C * c_u + (1+1,5*B/L) * N_D * \rho_D * g * D_{\min} + (1-0,25*B/L) * N_B * \rho_B * g * B]$$

Do obliczeń użyto jednostkowe rozmiary fundamentów: długość L = szerokość B = zagłębienie minimalne $D_{\min} = 1 \text{ m}$. Wartości obliczeniowe parametrów gruntowych przyjęto jak dla gruntów suchych, bez uwzględnienia wyporu wody i uzyskano mnożąc wielkości charakterystyczne przez współczynnik materiałowy $\gamma = 0,9$.

Obliczone nośności jednostkowe dla poszczególnych warstw geotechnicznych wraz z parametrami pomocniczymi przedstawiono w poniższej tabeli:

Parametr		warstwa 1	warstwa 2	warstwa 3	warstwa 4	warstwa 5	Miano
Kąt tarcia wewnętrznego	ϕ	30,7	29,8	29	10	6	°
Spójność	c	0	0	0	8	5,5	kN/m ²
Gęstość objętościowa gruntu	ρ	1,75	1,75	1,85	1,75	1,75	kN/m ³
Współczynnik nośności gęstościowej	N_d	13,428	12,298	11,382	2,142	1,544	
Współczynnik nośności spójności	N_c	21,369	20,111	19,073	6,491	5,177	
Współczynnik nośności szerokości	N_b	4,391	3,856	3,434	0,122	0,035	
Nośność jednostkowa	q_f	529,58	519,7	506,83	144,92	93,35	kN/m²

W przypadku nawodnienia gruntów nośności należy zmniejszyć o połowę.

7. Wnioski i zalecenia.

1. Badania w terenie wykonano w dniach w dniu 7 listopada 2018. Wierceń dokonywano standardowym sprzętem do wierceń ręcznych.
2. Obszar badań położony pomiędzy Mikoszewem i Stegną znajduje się w zachodniej części Żuław Wielkich. Teren ten jest granicą płaskiego tarasu akumulacyjnego Wisły pochodzenia aluwialnego i południowego podnóża wydmy Mierzei Wiślanej wraz z tarasem szottowym.
3. Warunki gruntowe na terenie badań zaliczono do warunków prostych, a obiekt do I-szej kategorii geotechnicznej.
4. Podłoże tworzą denne i plażowe utwory szottowe powstałe w czasie transgresji morskiej okresu po zlodowaceniu bałtyckim. Osady te wykształcone są z aluwialnych piasków drobnoziarnistych, a powierzchnię terenu zaściełają antropogeniczne nasypy.
5. Obszar objęty badaniami ma bardzo prostą budowę geologiczną i składa się w zasadzie z dwóch partii: górnej – antropogenicznej – nasypów z materiału miejscowego oraz allogenicznego; oraz dolnej – aluwialnych piasków korytowych i eolicznych.
6. Zbadane w czasie prac podłoże budowlane charakteryzuje się dobrymi parametrami mechanicznymi. Grunty piaszczyste są przeważnie słabo zagęszczone lecz posiadają dosyć dobre nośności powyżej 430 kPa w stanie suchym.
7. Ze względu na jednolitą granulację piaski eoliczne są podatne na upłynnienie i posiadają właściwości kurzawek.
8. Stwierdzono zaleganie zwierciadła wód podziemnych od $\pm 0,0$ m npm. Położenie zwierciadła wód podziemnych wynika z bardzo suchego roku. Nie należy wykluczyć, iż poziom wód gruntowych po opadach może podnieść się chwilowo do głębokości ok. 2 m ppt, a nawet wyżej, gdyż wydmy na mierzei są zbiornikiem wód opadowych.
9. Średni współczynnik filtracji podłoża wynosi $2,71 \cdot 10^{-5}$ i odpowiada wielkości filtracji dla piasków drobnoziarnistych.

dr inż. Janusz Czarnecki
G E O L O G
upr. VII 1250